

هم اندیشی

چالش‌ها و ارایه راهکارهای کاربردی جهت
بهبود کمی و کیفی تولید سیبزمینی در ایران

۲۲ و ۲۳ مرداد ماه سال ۱۳۹۳ – اردبیل

تدوین:

داود حسن پناه

محمد حسنی

علیرضا خواجهی

اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی

هماندیشی

چالش‌ها و ارایه راهکارهای کاربردی جهت بهبود کمی و کیفی تولید سیب‌زمینی در ایران

۲۲ و ۲۳ مرداد ماه سال ۱۳۹۳ – اردبیل

برگزارکنندگان:

انجمن ملی سیب‌زمینی ایران

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اردبیل

تعاونیت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی

با همکاری:

سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

اتحادیه صادرکنندگان محصولات کشاورزی استان اردبیل

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

تدوین:

دکتر داود حسن پناه

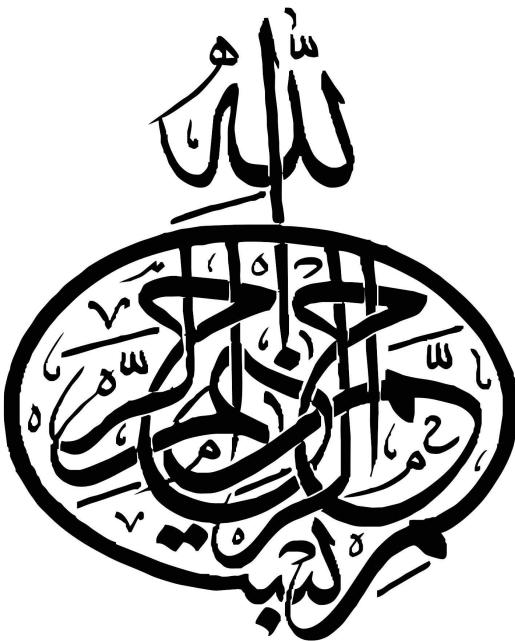
عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

مهندس محمد حسنی

کارشناس مسئول زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

مهندس علیرضا خواجهی

کارشناس مسئول ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

عنوان و نام پدیدآور :	هماندیشی چالش‌ها و ارایه راهکارهای کاربردی جهت بهبود کمی و کیفی سیب‌زمینی در ایران (اردبیل)، هماندیشی چالش‌ها و ارایه راهکارهای کاربردی جهت بهبود کمی و کیفی سیب‌زمینی در ایران (اردبیل)،
مشخصات نشر :	اردبیل: محقق اردبیلی، ۱۴۹۳.
مشخصات ظاهری :	عرص: مصور.
شابک :	رایگان: ۱۱۷-۰-۳۴۴-۶۰۰-۹۷۸.
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا.
پادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	سیب‌زمینی — ایران — اردبیل (استان) — اصلاح نژاد — کنگره‌ها.
شناسه افزوده :	اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اردبیل.
شناسه افزوده :	ایران، وزارت جهاد کشاورزی، معاونت زراعت.
شناسه افزوده :	سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل.
شناسه افزوده :	اتحادیه صادرکنندگان محصولات کشاورزی استان اردبیل.
شناسه افزوده :	سازمان ترویج، آموزش و تحقیقات کشاورزی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل.
رد بندی کنگره :	SB۲۱۱ / ۵۸۱۴۹۳
رد بندی دیوبی :	۶۲۵/۲۱۲
شماره کتابشناسی ملی:	۳۶۵۶۱۱۲

نام کتاب: هماندیشی چالش‌ها و ارایه راهکارهای کاربردی جهت بهبود کمی و کیفی تولید سیب‌زمینی در ایران
تدوین: داود حسن‌پناه، محمد حسنی، علیرضا خواجه
ناشر: واحد آموزش و پژوهش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اردبیل (واحد تشكّل‌ها و امور کمیسیون‌های تخصصی اتاق اردبیل)
انتشارات: محقق اردبیلی
لیتوگرافی: شیران نگار
چاپ و صحافی: شیران نگار
نوبت و سال چاپ: اول – پاییز ۱۴۹۳
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: رایگان
ISBN: 978-600-344-117-0
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۱۱۷-۰
آدرس: اردبیل، سه راه دانش، بازار محضری، طبقه فوقانی، پلاک ۸ تلفن ۰۳۳۴۰۰۸۱
حق چاپ برای مولفین محفوظ است.

تقدیم به

تمام صاحب‌نظران حقیقی و حقوقی که در جلسات هماندیشی با علاقمندی حضور یافته و صمیمانه ارائه نظر نمودند، پس از برگزاری هماندیشی ارائه نظر نموده و خواهند نمود و آنانی که به اجرایی نمودن راهکارها در راستای اهداف هماندیشی اقدام نمایند.

رئیس هم‌اندیشی: مهندس محمد رحیم نیازی (رئیس هیأت مدیره امسا)
نایب رئیس هم‌اندیشی: آقای رسول رضاییان (نایب رئیس هیأت مدیره امسا)
دبیر علمی هم‌اندیشی: دکتر داود حسن پناه (عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات
کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل)
دبیر اجرایی هم‌اندیشی: مهندس علیرضا خواجهی (مدیر هماهنگی ترویج سازمان
جهاد کشاورزی استان اردبیل)

فهرست کارگروه‌ها (به ترتیب حروف الفبا)
مسئول کارگروه آب و خاک: مهندس انور اسدی
مسئول کارگروه انبارداری و صنایع فرآوری: دکتر بهرام دهدار
مسئول کارگروه بذر و بهنژادی: دکتر حسن حسن آبادی
مسئول کارگروه تحقیقات، آموزش و ترویج: مهندس سید مجید سجادی
مسئول کارگروه تنظیم بازار و عرضه محصول با کیفیت بازار پسند: مهندس
حسین برهان
مسئول کارگروه کنترل سطح زیرکشت و تولید پایدار: مهندس محمدرضا
نعمت‌بخش
مسئول کارگروه مکانیزاسیون: مهندس محمد رحیم نیازی

تشکر و قدردانی

براساس "من لم يشكّر المخلوق، لم يشكّر الخالق" شایسته است از زحمات تمام اشخاص حقیقی و حقوقی بالاخض:

از انجمن ملی سبب‌زنی ایران به خاطر ابتکار، برنامه‌ریزی، پیگیری و مدیریت برای برگزاری همانندیشی با حضور فعال دو بخش خصوصی و دولتی، تهییه گزارش همانندیشی و کوشش برای اجرایی شدن راهکارها بالاخض از جناب آقای مهندس علی نیلی دبیر محترم امسا و از جناب آقای رسول رضاییان نایب رئیس محترم امسا،

از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اتاق اردبیل به خاطر تأمین منابع مالی و انجام تدارکات لازم برای برگزاری همانندیشی بالاخض از جناب آقای حسین پیرمؤذن رئیس محترم، از جناب آقای بهروز پورسلیمان نائب رئیس محترم، از جناب آقای مهندس حسین وثوقی ایرانی دبیر کل محترم، جناب آقای دکتر قدیر نوری قنبلانی رئیس محترم کمیسیون تخصصی کشاورزی، آب، منابع طبیعی و صنایع غذایی و دیگر همکاران گرامی و بزرگوار ایشان در اتاق اردبیل،

از معاونت زارت وزارت جهاد کشاورزی به خاطر حمایت از برگزاری همانندیشی بالاخض از جناب آقای مهندس عباس کشاورز معاون محترم وزیر، از جناب آقای مهندس حسن خدنگی و از جناب آقای مهندس حسین برهان مدیر کل محترم و معاون محترم دفتر سبزی، گیاهان زینتی و دارویی، از جناب آقای مهندس محمدحسین شریعتمدار، مشاور عالی محترم وزارت جهاد کشاورزی و مدیر دفتر ساماندهی و توانمندسازی کشاورزی اتاق ایران به خاطر رهنمودهای ارزشمندشان،

از سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل به خاطر حمایت از برگزاری هماندیشی و پیگیری در اجرایی نمودن راهکارها بالاخص از جناب آقای مهندس عدیل سروی رئیس محترم و دیگر همکاران محترم آن سازمان، و دیگر دست‌اندرکاران برگزاری و تمامی شرکت‌کنندگان صاحب‌نظر از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب ایران عزیز به خاطر مشارکت فعال در جلسات که نقش به سزاوی را در برگزاری موفق و موثر این هماندیشی ایفاء نمودند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

اعضاء کارگروه بذر و بهنژادی

مسئل کارگروه: دکتر حسن حسن‌آبادی

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	حسن حسن‌آبادی	البرز	محقق	۰۹۱۲۵۶۱۵۵۶۳
۲	داود حسن‌پناه	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۱۶۷۰۳
۳	علی نیلی	تهران	دبیر امسا	۰۹۱۲۱۰۵۶۸۹
۴	امیراصلان حسین‌زاده	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۱۵۰۲۲۹۲
۵	خلیل نیک‌شاد	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۴۱۴۹
۶	حسین وطن‌دوست	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۴۴۷۴۲
۷	مرتضی مرتضوی	تهران	نماینده شرکت آگریکو هلند	۰۹۱۲۱۱۴۹۸۷۱
۸	سیدسعاد اردبیلی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۱۵۱۱۰۱۱
۹	محمد حسني	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۸۶۳۲۶۰
۱۰	هرمز سلطانی	همدان	محقق	۰۹۱۸۸۱۲۴۳۵۹
۱۱	زهره بشیرزاده	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۳۷۲۲۶
۱۲	شهرام عزیزی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۳۵۳۹۲۹۷
۱۳	کرامت اکبرپور	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۵۱۸۷۳۳۱
۱۴	مهندس عبدالی	البرز	محقق	۰۹۱۲۷۱۰۱۷۳۷
۱۵	ابراهیم محمدی‌فر	بروجن	تولیدکننده	۰۹۱۳۱۸۱۹۶۲۶
۱۶	حسن خانزاده	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۱۵۷۷۶۹۴
۱۷	رجیم صمدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۹۵۱۶۸۸۷
۱۸	احد گلنازی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۳۵۴۲۵۰۲
۱۹	هادی طهماسبی	کردستان	تولیدکننده	۰۹۱۸۱۱۱۴۸۳۴
۲۰	حسین محمدی	گلستان	کارشناس	۰۹۱۱۳۷۱۴۴۵۸
۲۱	داود برنجی	اردبیل	تولید کننده	۰۹۱۴۶۵۱۰۶۸
۲۲	کمال عباسی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۴۵۱۵۹۶۸

ادامه اعضاء کارگروه بذر و بهنژادی

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۲۳	احمد علی بالازاد	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۳۵۳۵۶۲۷
۲۴	ابوالقاسم سوزنچی	همدان	تولیدکننده	۰۹۱۸۱۱۱۲۷۸۸
۲۵	سودابه رادپور	زنجان	کارشناس	۰۹۱۲۲۴۱۱۵۵۱
۲۶	شهروز ابوالفتحی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۱۵۲۸۱۸۴
۲۷	رئوف محمدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۶۲۸۱۸۶
۲۸	بیتا سهیلی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۳۷۸۵۵
۲۹	لعیا موسوی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۳۵۴۱۶۱۳
۳۰	فاطمه آسیابی زاده	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۲۰۷۱
۳۱	جعفر ناصری سربند	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۱۵۲۸۲۴۶
۳۲	رضا غفاری بهار	همدان	تولیدکننده	۰۹۱۸۸۱۵۱۶۹۱
۳۳	محسن ژالفر	زنجان	کارشناس	۰۹۱۲۵۴۲۰۹۴۵
۳۴	سید جمال حسینی	چهارمحال و بختیاری	تولیدکننده	۰۹۱۳۳۸۲۶۴۱۷
۳۵	عبدالرضا عابدی	اصفهان	تولیدکننده	۰۹۱۳۱۱۵۵۰۷۴
۳۶	مصطفود یوسفزاده	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۳۵۱۷۰۲۳
۳۷	علی اکبر صفری نوده	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۲۵۰۳۹۶۰

اعضاء کارگروه آب و خاک

مسئول کارگروه: مهندس انور اسدی

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	انور اسدی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۲۱۰۳۷
۲	کیکاووس نجفی	فارس	کارشناس	۰۹۱۷۷۶۳۱۰۹۰
۳	عباس محمدی	تهران	محقق	۰۹۱۲۱۱۵۰۵۳۹
۵	رامین بهشتی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۳۱۴۹
۶	کریم فکور	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۳۵۴۰۵۲۴
۷	ودود سعادنیا	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۳۵۵۰۵۲۴
۸	محمد عبداللهی	چهار محال و بختیاری	کارشناس	۰۹۱۳۱۸۱۴۶۷۵
۹	محسن مطابی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۴۵۱۳۱۴۹

اعضاء کارگروه تحقیقات، آموزش و ترویج

مسئل کارگروه: مهندس سید مجید سجادی

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	سید مجید سجادی	اصفهان	تولیدکننده	۰۹۱۳۱۱۳۳۵۵۶
۲	یوسف جهانی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۴۸۱۳۸
۳	غلامرضا امینزاده	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۴۹۷۶۴
۴	حسین مصطفائی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۳۵۴۸۹۶۲
۵	کمال شهبازی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۱۵۷۷۲۰۷
۶	ژیلا اردبیلی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۴۹۳۲۹
۷	بهروز آفازاده	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۱۳۶۵۷
۸	علیرضا خواجهی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۱۲۹۹۲
۹	معرفت قاسمی	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۱۵۶۱۶۵۱
۱۰	مقصود ضیاء چهره	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۴۲۶۲
۱۱	فرهاد زندی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۶۱۶۹۳
۱۲	فریبا محمدلو	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۳۵۵۳۵۳۳
۱۳	یوسف سلیمی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۲۵۴۷
۱۴	سکینه رنجبری	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۹۵۴۳۰۳۴
۱۵	جهفر آبروشن	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۴۸۵۷۲
۱۶	حمدید عادل محمودآباد	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۹۵۷۰۵۰۳
۱۷	حسین میکائیلی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۷۰۶۹۱۷۶
۱۸	عبدالکریم سهراب علایی	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۲۱۳۹۶۰۵
۱۹	فرزاد عباسوند	اردبیل	کارشناس	۰۹۳۷۰۶۶۶۴۶۵

اعضای کارگروه مکانیزاسیون

مسئول کارگروه: مهندس محمدرحیم نیازی

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	محمد رحیم نیازی	کردستان	تولید کننده	۰۹۱۸۱۷۱۰۳۳۱
۲	شعبانعلی زارعپور	اردبیل	تولید کننده	۰۹۱۴۳۵۳۵۶۳۳
۳	سید جعفر روضاتی	اصفهان	سازنده ماشین آلات	۰۹۱۳۳۱۱۹۰۱۴
۴	مسعود آسیانی‌زاده	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۳۵۳۴۶۳۲
۵	ذبیح الله فروغی	اصفهان	سازنده ماشین آلات	۰۹۱۳۳۰۹۱۱۲۳
۶	مرتضی آزادی	قزوین	تولید کننده	۰۹۱۲۱۵۰۳۴۳۰
۷	عباس محمدی	تهران	صنایع ماشین آلات	۰۹۱۲۱۱۵۰۵۳۹
۸	ابراهیم رستگار	فارس	کارشناس	۰۹۱۷۷۵۱۷۴۱۲
۹	حسین جهדי	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۲۱۰۸۰
۱۰	شهرام محسنی نیاری	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۶۰۳۱۴
۱۱	امین خاوری	همدان	سازنده ماشین آلات	۰۹۱۲۲۷۷۲۹۰۰
۱۲	حمید خاوری	همدان	سازنده ماشین آلات	۰۹۱۸۱۱۱۴۵۹۲
۱۳	محمد پارسی	اصفهان	سازنده ماشین آلات	۰۹۱۳۱۱۳۵۹۹۶

اعضای کارگروه تنظیم بازار و عرضه محصول با کیفیت بازار پسند

مسئول کارگروه: مهندس حسین برهان

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	حسین برهان	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۲۳۸۲۴۹۳
۲	حسن خدنگی	تهران	کارشناس	۰۹۱۰۲۰۰۹۴۳۲
۳	مهردی شیستری خیابانی آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	کارشناس	۰۹۱۴۳۱۰۲۶۲۱
۴	حمید جباری	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۲۳۲۶۱
۵	بصیر تیموری	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۴۶۰۲۶
۶	فضل احمدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۸۶۳۳۲۸۲
۷	شهرام محمدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۷۴۵۶
۸	صدیف بیکزاده	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۳۲۲۷۹
۹	رسول رضائیان	اردبیل	صادرکننده	۰۹۱۴۱۵۲۵۸۸۲
۱۰	عبدالقضایی	اردبیل	صادرکننده	۰۹۱۴۳۵۳۵۵۸۴
۱۱	حسین پیشوائی	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۱۳۰۷۶۱۴
۱۲	کریم روشن چشم	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۸۴۸۲
۱۳	سیف الله مرادی	بروجن	تولیدکننده	۰۹۱۳۱۶۷۳۸۹۱
۱۴	بهروز پیرنیا	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۴۱۸۶۶
۱۵	ابراهیم میرزائی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۹۸۷۰۳۵۲
۱۶	عین الله نصیری مقدم	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۳۵۱۶۵۱۹
۱۷	شهاب قربانیان	گلستان	تولیدکننده	۰۹۱۱۱۷۱۶۲۴۴
۱۸	ندا آشتیانی	تهران	کارشناس	
۱۹	سخاوت عزیزی	اردبیل	تولیدکننده	۰۹۱۴۳۵۱۲۳۹۲
۲۰	حسن عین الله	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۳۸۳۴۷
۲۱	رمضان مقصودلو	گلستان	صادرکننده	۰۹۱۱۱۷۱۱۱۳۲
۲۲	جرجانی	گلستان	تولیدکننده	۰۹۱۱۱۷۱۳۱۹۲
۲۳	سیامک محمدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۹۵۵۹۵۶

اعضای کارگروه انبارداری و صنایع فرآوری

مسئول کارگروه: دکتر بهرام دهدار

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	بهرام دهدار	اردبیل	محقق	۰۹۱۴۴۵۴۱۶۶۳
۲	آرش جعفرزاده	آبیک	صنایع فرآوری	۰۹۱۹۱۰۰۱۶۲۱
۳	روزبهانی	تهران	صنایع فرآوری	۰۹۱۲۲۸۹۰۸۵۷
۴	حسین کرباسی	تهران	سازنده انبارهای فنی	۰۹۱۲۳۲۳۵۷۵۰
۵	یوسف احدی کلخوران	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۴۳۶۰
۶	براتعلی قضاچی	اردبیل	صنایع فرآوری	۰۹۱۴۱۵۲۰۱۲۲
۷	ابراهیم معصومپور	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۵۳۳۴۹۳۸
۸	داود طائی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۵۱۲۵۹۰
۹	مجید متعددی	اردبیل	صنایع فرآوری	۰۹۱۴۱۰۱۲۲۶۹
۱۰	نیره صاحب‌الزمانی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۹۴۰۹۸
۱۱	مهدی احیایی	همدان	تولیدکننده و سازنده انبارهای زیرزمینی	۰۹۱۸۱۱۱۴۳۰۲
۱۲	ابراهیم میرزائی	اردبیل	سیب‌زمینی	۰۹۳۶۳۷۷۶۴۷۷

اعضای کارگروه کنترل سطح زیرکشت و تولید پایدار

مسئول کارگروه: مهندس محمد رضا نعمت‌بخش

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان	زمینه اشتغال	تلفن همراه
۱	محمد رضا نعمت‌بخش	اصفهان	تولید کننده	۰۹۱۳۱۱۸۲۸۵۶
۲	رضاحسین اسماعیلی	مرکزی	کارشناس	۰۹۱۸۸۶۱۷۶۹۷
۳	جمشید دارا	ارومیه	کارشناس	۰۹۱۴۳۸۷۰۱۱
۴	شهامت حمیدی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۰۵۰۸۴
۵	روح الله سیفی‌نژاد	اردبیل	تولید کننده	۰۹۱۴۴۵۲۲۳۴۱
۶	حمید یدائی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۴۱۷۲۳۵۹
۷	سعید آقالو تپراقلو	اردبیل	تولید کننده	۰۹۱۴۱۵۶۶۴۶۶
۸	مرتضی آزادی	کردستان	تولید کننده	۰۹۱۸۱۷۱۷۰۴۲
۹	احمد حبیب‌زاده	اردبیل	تولید کننده	۰۹۱۴۳۵۷۱۷۰۶
۱۰	محمد شهرام پرورش	همدان	کارشناس	۰۹۱۸۸۱۱۸۱۷۱
۱۱	حسن نطقی طاهری	تهران	کارشناس	۰۹۱۲۸۰۶۴۴۷۴
۱۲	مالک یزدانی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۹۷۸۱۳۲۲
۱۳	قاسم صادقی	اردبیل	کارشناس	۰۹۱۴۱۵۳۱۸۴۰
۱۴	ابراهیم مولودی	کردستان	کارشناس	۰۹۱۸۳۷۱۳۰۲۱

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۷
هدف از برگزاری همایش	۱۹
۱- کارگروه بذر و بهنژادی	۲۰
الف - واردات بذر	۲۱
ب - سرنوشت بذر	۲۱
ج - ساماندهی بذر	۲۲
د- مینی تیوبر	۲۳
ه - بهنژادی	۲۴
۲- کارگروه آب و خاک	۲۵
۳- کارگروه تحقیقات، آموزش و ترویج	۲۸
۴- کارگروه مکانیزاسیون	۳۱
۵- کارگروه تنظیم بازار و عرضه محصول با کیفیت بازار پسند	۳۴
۶- کارگروه انبارداری و صنایع فرآوری	۳۷
۷- کارگروه سطح زیرکشت و تولید پایدار	۴۰
جمع‌بندی صورتجلسات و نتیجه‌گیری	۴۳
راهکارهای پیشنهادی	۴۴
الف- راهکارهای کاربردی برای کوتاه‌مدت	۴۵
ب- راهکارهای کاربردی برای میان‌مدت	۴۸
ج- راهکارهای کاربردی برای بلند‌مدت	۴۹
عوامل کلیدی برای اجرایی شدن راهکارها	۵۱

مقدمه

سیب‌زمینی پس از گندم و برنج مهمترین محصول کشاورزی در سبد روزانه تغذیه مردم ایران می‌باشد که نقش موثری در تامین امنیت غذایی کشور دارد. این محصول با تولید حدود ۴/۵ میلیون تن در سال از سواحل دریای خزر تا سواحل خلیج فارس در چهار فصل سال از گردش مالی حدود ۷۰۰۰ میلیارد ریال در سطح عمده فروشی برخوردار است. از نظر بهره‌وری، سیب‌زمینی بیشترین میزان مواد هیدروکربن و پروتئین را در واحد سطح در مقایسه با گندم و برنج دارا می‌باشد.

با عنایت به مطالب فوق ضرورت ایجاد می‌نماید روند وضعیت موجود مورد بازنگری قرار گیرد و با مشخص نمودن چالش‌ها و ارایه راهکارهای مناسب و کاربردی برای بهبود کمی و کیفی تولید سیب‌زمینی در مقاطع کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برنامه‌ریزی گردد.

با وجود توان بالقوه و بالفعل فنی، تخصصی و تجربی در بخش خصوصی متشكل از تولیدکنندگان، صادرکنندگان، صاحبان صنایع فرآوری و سازندگان تخصصی ماشین‌آلات سیب‌زمینی و همچنین وجود محققین و کارشناسان در بخش دولتی لزوم تعامل این بخش‌ها را بیش از پیش نمایان می‌سازد، این همایش با تعامل دو بخش خصوصی و دولتی از تاریخ ۲۲ لغایت ۲۳ مهرداد ماه ۱۳۹۳ با حضور جناب آقای مهندس محمدحسین شریعتمدار مشاور عالی محترم وزارت جهاد کشاورزی و مدیر ساماندهی و توانمندسازی دفتر کشاورزی و آب اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، آقای مهندس کمال الدین پیرمودن نماینده محترم شهرستان‌های اردبیل، نیر و نمین در مجلس شورای اسلامی، آقای مهندس حسن خدنگی نماینده محترم معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی و

مدیر کل دفتر سبزی، گیاهان زینتی و دارویی، آقای مهندس نیازی رئیس محترم هیات مدیره انجمن ملی سیب‌زمینی ایران، آقای دکتر بهشتی معاون محترم برنامه‌ریزی و اشتغال استانداری اردبیل، آقای مهندس سروی رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل و آقای مهندس حسین وثوقی ایرانی دبیر کل محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اردبیل و با حضور ۱۳۷ نفر از صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران محترم سیب‌زمینی کشور مشکل از ۴۷ نفر از بخش خصوصی و ۹۰ نفر از بخش دولتی با مدیریت انجمن ملی سیب‌زمینی ایران و همکاری معاونت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی، حمایت مالی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اردبیل و با همکاری سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل، اتحادیه صادرکنندگان محصولات کشاورزی استان اردبیل و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل برگزار گردید.

هدف از برگزاری همایش

بررسی چالش‌های سیب‌زمینی در مراحل مختلف تولید و پس از تولید و ارائه راهکارهای مناسب و کاربردی با مشارکت فعال دو بخش خصوصی و دولتی در هفت کارگروه فنی:

- ۱- بذر و بهنژادی
- ۲- آب و خاک
- ۳- مکانیزاسیون
- ۴- انبارداری و صنایع فرآوری
- ۵- تحقیق، آموزش و ترویج
- ۶- تنظیم بازار و عرضه محصول با کیفیت بازارپسند
- ۷- کنترل سطح زیرکشت و تولید پایدار

به منظور افزایش عملکرد کمی و کیفی از ۳۰ تن به ۵۰ تن در هکتار با در نظر گرفتن نیاز بازار هدف

برای منازل

برای صنایع فرآوری

برای صادرات

برای بذر

که منافع تولیدکنندگان و مصرفکنندگان را تامین نماید.

کارگروه بذر و به نژادی

الف- واردات بذر

تنوع ژرم پلاسم نیاز هر سیستم تولیدی است و در حال حاضر واردات ژرم پلاسم جدید در گرو واردات بذر است. بنابراین لازم است از ارقام جدید و یا با هدف رقابتی کردن تولید، همه ساله در سطح محدود واردات بذر صورت گیرد. در این راستا مقرر گردید:

- ۱- تا ۱۵ شهریور ماه اراضی پیشنهادی متقاضیان واردات بذر توسط کارشناسان موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال بازدید و تعیین تکلیف گردد.
- ۲- از اواسط شهریور تا اواسط مهرماه میزان واردات بذر و نوع ارقام با هدایت دفتر سبزی و صیفی و موسسات ذیربط مشخص شود (واردات در زمان مناسب).
- ۳- خرید بذور وارداتی تا آخر بهمن ماه انجام، به طوری که طی مراحل قانونی و آزمایشات مربوطه به موقع انجام و غده های بذری در اوایل اردیبهشت ماه در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

ب- سرنوشت بذر

دلایل اصلی عدم تداوم نسل ها:

- ۱- نامشخص بودن اراضی مورد تایید در مقیاس موردنیاز کشور (برای تولید ۲۵۰ هزار تن بذر).
- ۲- عدم وجود نیروی انسانی کافی جهت بازرگانی و نمونه گیری.
- ۳- عدم تکافوی آزمایشگاهها برای گواهی بذر.

۴- عدم وجود اراضی کافی منطبق با استانداردهای توصیه شده ایزو‌لاسیون مزارع.

راهکارها

- ۱- اراضی مناسب تولید بذر و تولیدکنندگان توانمند براساس پنهان‌بندی اقلیمی از نظر تولید بذر مشخص گردد (برای تولید بذر در سطح ۵۰۰ هزار تن).
- ۲- استفاده از بازرسین‌های تعیین صلاحیت شده توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و تربیت نیروهای جدید.
- ۳- واگذاری گواهی طبقات بذری گواهی شده به بخش خصوصی (شرکت‌های گواهی بذر).
- ۴- تعیین طبقات بذری گواهی شده صرفاً براساس مشاهدات چشمی.
- ۵- استفاده از آزمایشگاه‌های بخش خصوصی جهت گواهی بذر.

ج- ساماندهی بذر

- ۱- طرح ملی تولید سیب‌زمینی بذری با مشارکت بخش خصوصی تهیه شود.
- ۲- در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با تولید سیب‌زمینی و ضوابط بذر از نمایندگان بخش خصوصی نیز استفاده شود.
- ۳- هر ساله کارنامه تولید بذر با حضور بخش خصوصی تهیه و به معاونت امور زراعت و معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی اعلام شود.
- ۴- تشکل‌های پراکنده بخش خصوصی سازماندهی شود.

- ۵- ایجاد سایت رسمی ملی تجارت بذر سیب‌زمینی.
- ۶- کمیته‌های فنی ستادی و استانی احیاء و تقویت شوند و از بخش تشكیل‌های تخصصی ۲ نفر نماینده در آن حضور داشته باشند.
- ۷- استانداردهای بسته‌بندی بذر در طبقات مختلف تعریف شود.
- ۸- کلاس‌های آموزشی همه ساله توسط تشكیل‌های بخش خصوصی و با هماهنگی دفتر سیزی و صیفی برای تولیدکنندگان سیب‌زمینی بذری تشکیل گردد.
- ۹- همه ساله لیست شرکت‌ها و افراد تولیدکننده بذر از نظر رعایت مقررات تولید بذر رتبه‌بندی و به سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها ارسال شود.
- ۱۰- به منظور کنترل تولید سیب‌زمینی کشور، موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، همه ساله مبلغ مشخص اعتبار مالی جهت مدیریت تولید بذر در مناطق کشت استمرار که باعث ثبات بازار می‌شود، پیش‌بینی گردد تا در صورت گران شدن بذر نسبت به مدیریت سطح زیرکشت این مناطق اقدام نماید.

د- مینی‌تیوبر

- ۱- حداقل تعداد مینی‌تیوبر موردنیاز کشور توسط کمیته فنی مینی‌تیوبر کشور مشخص و به اطلاع واحدهای تولیدکننده مینی‌تیوبر رسانده شود.
- ۲- برای ظرفیت‌های مازاد تولید مینی‌تیوبر شرکت‌های تولیدکننده پیش‌بینی اقدامات‌های لازم مدنظر قرار گیرد.

- ۳- تکثیر گیاهان زیستی و باغی برای استفاده از این ظرفیت توسط واحدهای تحقیقاتی بررسی شود.
- ۴- صادرات مینی‌تیوبر مدنظر قرار گیرد.

۵- بهنژادی

- ۱- زیرساخت‌های تولید ارقام جدید با استفاده از روش‌های مختلف نظیر بذور بتانیکی و روش‌های نوین پیش‌بینی شود.
- ۲- ارقام آزاد از موسسه ثبت و گواهی بذر و نهال استعلام گردد.
- ۳- ارقام جدید شرکت‌های خارجی در داخل کشور بررسی و معرفی شوند.
- ۴- آزمایشات بهنژادی داخلی هم‌زمان با مرحله سازگاری در مزارع زارعین پیشرو انجام گیرد.

کارگروه آب و خاک

- ۱- پوشش انها و تاکید بر توسعه روش‌های آبیاری تحت فشار به خصوص آبیاری قطره‌ای (تیپ) با حمایت مالی و تسهیلات بانکی سهل‌الوصول برای زارعین.
- ۲- با عنایت به این که سطوح زیادی از اراضی زراعی تحت کشت سیب‌زمینی در حاشیه شهرها قرار دارند، می‌توان از آب‌های تصفیه شده فاضلاب‌های شهری با رعایت مسایل زیست محیطی در جهت حل مشکل کم‌آبی استفاده نمود.
- ۳- توزیع آب به کشاورزان به صورت حجمی باشد.
- ۴- برای افزایش کارایی آب در مزرعه، تراکم بوته در واحد سطح مورد توجه قرار گیرد و از ارقام مناسب و متحمل به کم‌آبی استفاده گردد.
- ۵- استفاده از روش‌های جدید کشت از جمله پیش‌جوانه‌دار کردن سیب‌زمینی به منظور کاهش میزان مصرف آب.
- ۶- به منظور کنترل سطح زیرکشت و استفاده بهینه از منابع تولید (آب و خاک) ایجاد یک سامانه ملی ثبت سفارش کاشت محصول ضروری به نظر می‌رسد.
- ۷- به منظور حفظ منابع خاکی، استفاده از عملیات زراعی کم‌خاک‌ورزی توصیه شده به منظور جلوگیری از خروج باقی‌مانده بقاوی‌گیاهی از مزرعه انجام گیرد.
- ۸- با عنایت به این که بالای ۸۰ درصد مصرف سیب‌زمینی کشور خوارکی می‌باشد، توجه به میزان عناصر و سموم باقی‌مانده در محصول اهمیت ویژه‌ای دارد. لذا استفاده از کود و سموم شیمیایی بر مبنای اصول علمی مدنظر قرار گیرد.

- ۹- برای افزایش بهرهوری کود و تولید محصول سالم ضروری است از کودهای بیولوژیکی و کودهای آلی به عنوان مکمل کودهای شیمیایی استفاده گردد. مقدار و زمان مصرف کود براساس نیاز گیاه باشد.
- ۱۰- برای جلوگیری از کاهش سطح اراضی زیرکشت کشاورزی، لازم است براساس قانون حفظ کاربری اراضی، از تغییر کاربری اراضی کشاورزی به سایر کاربری‌ها، بهخصوص در حريم شهرها و روستاهای جلوگیری به عمل آید.
- ۱۱- برای آموزش کاربران و آشنائی آنها با علم روز و انتقال یافته‌های تحقیقاتی به مزرعه و کاربردی کردن آنها، از ظرفیت رسانه ملی در این راستا استفاده گردد.

کارگروه تحقیقات، آموزش و ترویج

- ۱- تحقیقات، آموزش و ترویج باید نیاز محور باشد و براساس تفاهم فی ما بین دولت و تشکل‌های بخش خصوصی و دانشگاهها، اولویت‌ها و موضوعات تحقیقاتی کاربردی مشخص گردد. بنابراین با توجه به شرایط به وجود آمده، عنوانین تحقیقاتی در زمینه‌های مختلف از تولید تا مصرف با رعایت مسائل زیست محیطی مورد توجه قرار گیرند.
- ۲- با توجه به تجارب قبلی و بار مالی سنگینی که مزارع تحقیقاتی برای دولت دارند و نیز تامین نشدن به موقع اعتبارات دولتی در این زمینه، راهکار استفاده از مزارع بخش خصوصی جهت انجام امور تحقیقاتی، به صورت داوطلبانه و با هزینه زارعین پیشنهاد می‌گردد.
- ۳- از آنجایی که آموزش و ترویج جزء وظایف حاکمیتی دولت است، لذا برای عملیاتی شدن نتایج تحقیقات و انتقال آن به بهره‌برداران، دولت اعتبارات لازم را تامین نموده و عندالزوم، بخش خصوصی کمک‌های لازم را انجام دهد.
- ۴- در صورتی که پایان‌نامه‌های دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و رساله دکترا متناسب با نیازها و اولویت‌های بخش کشاورزی باشد از منابع مالی و امکانات مزرعه‌ای بخش دولتی و خصوصی بهره‌مند شوند.
- ۵- با توجه به اهمیت بخش کشاورزی در جامعه و تعداد بهره‌برداران، ضروری است شبکه تلویزیونی توسط دولت با محوریت بخش کشاورزی راهاندازی شود. در این راستا انجمن ملی سیب‌زمینی ایران نسبت به تهییه برنامه‌های آموزشی و ترویجی مرتبط با صنعت سیب‌زمینی به خصوص افزایش مصرف سرانه سیب‌زمینی اقدام نماید.

- ۶- عضویت و همکاری انجمن ملی سیب زمینی ایران در سازمان و تشکل های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی به منظور جلوگیری از انجام کارهای موازی در امور تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی.
- ۷- توجه به نقش اقتصاد کشاورزی و مشارکت آنها در امر آموزش و ترویج با هدف ارتقاء فرهنگ روستاهای.
- ۸- برگزاری برنامه‌هایی مانند جشن برداشت و غیره در روزهای خاصی از سال جهت استفاده بهینه از این ایام با هدف انتقال یافته‌های جدید و تبادل نظر.

کارگروه مکانیزاسیون

- ۱- توصیه و تاکید بر روش آبیاری قطره‌ای (تیپ) در مزارع سیب‌زمینی.
- ۲- انجام شخم پاییزه به منظور پوسیده شدن بقایای گیاهی و کاهش جمعیت آفات و بیماری‌های گیاهی و آماده‌سازی زمین برای کشت بهاره و تقویت مواد آلی خاک.
- ۳- رعایت تناوب زراعی و افزایش مواد آلی خاک به شیوه‌های مناسب برای کاهش سنگینی بافت خاک.
- ۴- استفاده از ماشین‌های کارنده سیب‌زمینی (دبباله‌بندها) همراه با کودکار و ضدغوفنی کننده به منظور کاهش تردد ماشین‌آلات، جلوگیری از فشرده شدن خاک، کاهش مصرف انرژی و کاهش هزینه‌ها.
- ۵- پیشنهاد تولید ماشین‌آلات و دبباله‌بندهای جدید به وزارت جهاد کشاورزی جهت حمایت‌های یارانه‌ای و پرداخت تسهیلات کم‌بهره به بهره‌برداران در استان‌های منتخب تولید در کشور.
- ۶- نظارت بر کنترل کیفی ادوات تولیدی توسط بخش خصوصی به وسیله دستگاه‌های نظارتی مخصوصاً مکانیزاسیون‌های استان‌ها با همکاری شاخه‌های استانی انجمن ملی سیب‌زمینی ایران.
- ۷- تقسیم‌بندی گروه‌ها و شرکت‌های سازنده ادوات کشاورزی، تعامل سازنده‌گان با همدیگر در جهت همکاری و ارتباط آنها با انجمن ملی سیب‌زمینی به جهت بهره‌مندی از نظرات و پیشنهادات سازنده.
- ۸- ارائه تسهیلات ویژه برای سیستم انبارداری، حمایت و توسعه انبارهای مکانیزه و فنی (سردخانه) جهت جلوگیری و کاهش ضایعات سیب‌زمینی.
- ۹- تاکید بر آموزش بهره‌برداران، تراکتورداران و راننده‌گان ماشین‌آلات کشاورزی جهت استفاده بهینه از ماشین‌آلات و تنظیمات صحیح دبباله-

بندها برای افزایش بهره‌وری و پایداری تولید توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری شاخه‌های استانی انجمن ملی سیب‌زمینی ایران.

کارگروه تنظیم بازار و عرضه محصول با کیفیت و بازار پسند

- ۱- تولید سیب‌زمینی صادراتی براساس سفارش مشتری صورت گیرد.
- ۲- صادرات محصول به سمت بازارهای مطمئن‌تر هدایت گردد.
- ۳- برنامه تولید متعادل در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی بوده و ملزمومات اجرایی برنامه تامین گردد.
- ۴- برای اجرای برنامه تولید متعادل، طرح سیب‌زمینی به صورت ملی احیا گردد تا اجرای برنامه برآورد تولید با استفاده از مساحت دقیق مزراع و کیل‌گیری صورت گیرد.
- ۵- تنوع محصولات عرضه شده در کشور پایین بوده و انتظار دارد که سیاست‌گذاری‌ها به سمت ایجاد عرضه متنوع محصولات هدایت گردد.
- ۶- یک مرجع تصمیم‌گیر متشکل از مسئولین و دست‌اندرکاران ذیربطری خصوصاً با حضور بخش خصوصی سیاست‌گذاری برنامه تنظیم بازار سیب‌زمینی را هدایت نماید.
- ۷- تولیدکنندگان و صادرکنندگان دارای شناسنامه گردنند.
- ۸- درآمدهای حاصل از عوارض، در اختیار استان‌های عمدۀ تولیدکننده قرار گرفته تا در ارتقاء کمی و کیفی تولید محصول هزینه گردد.
- ۹- انبارهای فنی بیشتری احداث و انبارهای سنتی کشاورزان بازسازی گرددند.
- ۱۰- به مسائل روانی بازار توجه شده و از مصاحبه‌ها و اظهار نظرهایی که موجب تحریک بازار می‌گرددند، خودداری شود.
- ۱۱- در صورت فraigیر بودن تشكیل تخصصی ذیربطری، موضوع برنامه‌ریزی تولید متعادل و تنظیم بازار سیب‌زمینی با عقد تفاهم‌نامه و با واگذاری

- اختیارات و امکانات و اعتبارات موردنیاز دولتی به تشکل‌های مربوطه در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی قرار گیرد.
- ۱۲- صادرات سیب‌زمینی از حالت پیله‌وری به سمت صادرات هدفمند و قراردادی سوق داده شود.
- ۱۳- تولید محصول سالم و با کیفیت مطلوب و بازارپسند در دستور کار سازمان‌های جهاد کشاورزی قرار گرفته و حمایت‌های لازم از تولیدکنندگان مذکور صورت گیرد.
- ۱۴- افزایش تعداد شرکت‌های بازرگانی کننده و صادرکننده گواهی محصول سالم در استان‌ها.
- ۱۵- با توجه به مسئولیت وزارت جهاد کشاورزی در تامین امنیت غذایی مردم، پیشنهاد هر گونه محدودیت برای صادرات سیب‌زمینی، با بررسی تمام جوانب و به عنوان آخرین اقدام در این زمینه در نظر گرفته شده و به مراجع ذی‌صلاح برای اتخاذ تصمیم اعلام گردد.

کارگروه انبارداری و صنایع فرآوری

- ۱- سود تسهیلات بانکی برای احداث انبار و صنایع تبدیلی بسیار بالا است و تسهیلات بانکی کم‌بهره پیشنهاد می‌گردد.
- ۲- پیشنهاد می‌شود همایش به صورت سالانه توسط انجمن ملی سیب‌زمینی ایران، مراکز تحقیقات کشاورزی، معاونت زراعت و صاحبان صنایع تبدیلی در محل اتاق بازرگانی استان‌های کشور تشکیل شود.
- ۳- مکان‌بایی و ساخت انبارهای فنی به صورت مجتمع توسط تعاون روستایی و با تسهیلات بانکی سازمان‌های جهاد کشاورزی و واگذاری این انبارها به صورت اجاره به شرط تملیک به کشاورزان و تعاون‌های تولید ضروری است.
- ۴- مجوز واردات سیب‌زمینی در فصول مختلف سال (صرفأً به منظور فرآوری) به انجمن سیب‌زمینی داده شود تا صاحبان صنایع فرآوری در زمان ارزان بودن سیب‌زمینی در کشورهای همسایه بتوانند نسبت به واردات آن اقدام نمایند.
- ۵- افزایش کیفیت غده‌های سیب‌زمینی (کاهش خسارت آفت بید سیب‌زمینی و کرم مفتولی) از طریق انتقال یافته‌های تحقیقاتی به اعضای انجمن و کانون سیب‌زمینی کاران استان‌ها.
- ۶- انبارهای سرد تعاون روستایی و شرکت‌های خدمات حمایتی به صورت اجاره در اختیار انجمن ملی سیب‌زمینی ایران قرار گیرد.
- ۷- برای معرفی ارقام جدید با ماده خشک بالا و خصوصیات کیفی مناسب برای صنایع فرآوری و صادرات و کاهش خسارت غده‌ها توسط آفت کرم مفتولی و بید سیب‌زمینی اجرای پروژه‌های خاص با مشارکت محققین مراکز تحقیقات کشاورزی و بخش خصوصی ضروری است.

- ۸ برای کاهش ضایعات انباری نیاز به تبدیل انبارهای سنتی به نیمه‌فنی از طریق بازسازی در روستاها با استفاده از تسهیلات بانکی و با هزینه پایین (از طریق عایق‌بندی دیوارها) می‌باشد.
- ۹ برای تامین سلامت تغذیه مصرف‌کنندگان و افزایش خاصیت انبارداری و کیفیت محصولات صنایع فرآوری، تغذیه متعادل و مقدار تجمع نیتروژن در حد مجاز مصرف بوده باشد.

کارگروه سطح زیرکشت و تولید پايدار

- ۱- برنامه ریزی در جهت صادرات به کشورهای همسایه به منظور جلوگیری از کاهش قیمت سیب زمینی.
- ۲- قیمت سیب زمینی توسط بازار تعیین می گردد و قیمت خرید تضمینی تاثیری ندارد.
- ۳- به منظور جلوگیری از کاهش قیمت سیب زمینی، بحث مدیریت سطح زیرکشت و مدیریت آب در برخی از مناطق با عقد قرارداد کشت صورت گیرد و با قیمت تضمینی مناسب از این کشاورزان خریداری گردد.
- ۴- عدم برنامه ریزی مناسب و استاندارد برای صادرات و ورود دلالان به بحث تجارت.
- ۵- رعایت الگوی کشت در مناطق مختلف سیب زمینی کاری با نظارت دستگاههای اجرایی (دفتر سیزی و صیفی).
- ۶- ارائه سطح زیرکشت پیش بینی شده به کشاورزان در جهت کنترل سطح زیرکشت.
- ۷- پیشنهاد در جهت کنترل سطح زیرکشت با پرداخت یارانه، تسهیلات بانکی برای خرید ادوات و ماشین آلات و غیره برای افرادی که سطح زیرکشت را رعایت می کنند.
- ۸- قانون بازدارنده برای تولید کنندگان در جهت رعایت تناب و الگوی کشت وجود ندارد.
- ۹- فعال نمودن شرکت های سهامی زراعی و تعاونی های روستایی.
- ۱۰- مدیریت آب به منظور کنترل سطح زیرکشت.
- ۱۱- استفاده از روش های آبیاری مدرن جهت افزایش راندمان آبیاری.
- ۱۲- آموزش کشاورزان، در راستای برنامه ریزی اصولی انجام سطح زیرکشت.

- ۱۳- کاهش ضایعات سیب زمینی با رعایت مسائل فنی برداشت و انبارداری.
- ۱۴- مشارکت تولیدکنندگان در صنایع تبدیلی مناطق مختلف.
- ۱۵- استفاده از کود مرغی باعث افزایش تعداد آبیاری می شود.
- ۱۶- تقسیم و توزیع عادلانه آب براساس نیاز آبی گیاه و با نظارت دستگاه های اجرایی باشد.
- ۱۷- کنترل کیفی کودهای تولیدی شرکت های مختلف.
- ۱۸- شارژ آب براساس دفترچه زمین های کشت و دبی آب انجام می گیرد.

جمع‌بندی صور تجلیسات و نتیجه‌گیری

راهکارهای پیشنهادی

در جلسه‌ای با حضور آقایان مهندس علی نیلی، دکتر داود حسن‌پناه، مهندس خلیل نیکشاد، رسول رضائیان، مهندس محمد حسni، مهندس علیرضا خواجهی، مهندس یوسف احدی کلخوران و مهندس مقصود ضیاچهره از ساعت ۹ صبح لغایت ۶ عصر روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۳/۵/۲۸ در محل اتاق اردبیل تشکیل و نسبت به جمع‌بندی نتایج مذاکرات در صورت جلسات تنظیمی توسط کارگروه‌ها اقدام گردید.

پیشنهادات با استفاده از رهنمودهای جناب آقای مهندس محمدحسین شریعتمدار، نظرات سخنرانان در مراسم افتتاحیه و نظرات ارائه شده در جلسه بعد از ظهر روز پنج‌شنبه مورخ ۱۳۹۳/۵/۲۳ با اعمال اصلاحاتی با عنوان راهکارهای کاربردی در سه مرحله کوتاه‌مدت (یک تا دو ساله)، میان‌مدت (سه تا پنج ساله) و بلندمدت (بیش از پنج ساله) ارائه گردید.

الف- راهکارهای کاربردی برای کوتاه مدت

- ۱- تاسیس مرکزی با محوریت انجمن ملی سیب زمینی ایران و با برخورداری از حمایت بخش دولتی در شهرستان اردبیل جهت:
 - انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه، آموزش، ارائه مشاوره‌های فنی، تخصصی و اجرایی در راستای اساسنامه و اهداف انجمن ملی سیب زمینی ایران.
 - ایجاد مرکز صادرات سیب زمینی ایران.
 - ایجاد سایت انجمن ملی سیب زمینی ایران و انتشار نشریات فنی تخصصی.
- ۲- بررسی و ارزیابی کمی و کیفی عملکرد در واحد سطح به صورت میدانی و با بهره‌مندی از روش‌های آماری مناسب در مزارع سیب زمینی جهت برآورد واقعی‌تر، توسط یک گروه مطالعاتی متشکل از نمایندگان انجمن ملی سیب-زمینی ایران، دفتر سبزی و صیفی و سازمان جهاد کشاورزی تشکیل تا نسبت به واقعی شدن آمار تولید پاپدار و تنظیم بازار با تدوین نرم‌افزار مناسب توسط وزارت جهاد کشاورزی و تامین اعتبار مالی موردنیاز توسط بخش دولتی صورت گیرد.
- ۳- تامین و ارائه تسهیلات کم‌بهره توسط بخش دولتی به تولیدکنندگان سیب زمینی با معرفی انجمن ملی سیب زمینی ایران جهت:
 - نوسازی ماشین‌آلات و ادوات دنباله‌بند برای کاهش هزینه‌های تولید و افزایش ضریب مکانیزاسیون.
 - استفاده از روش‌هایی با راندمان بالای آبیاری مانند قطره‌ای (تیپ) بدون افزایش سطح زیرکشت.
 - بهینه‌سازی انبارهای سنتی جهت کاهش ضایعات.

۴- انجام حمایت های موردنیاز سازندگان ماشین آلات تخصصی سیب زمینی
توسط بخش دولتی جهت بهبود کیفی تولیدات منطبق با استانداردها از طریق
انجام تحقیق و توسعه با نظارت دفتر مرکزی توسعه مکانیزاسیون کشور و
همکاری انجمن ملی سیب زمینی ایران.

۵- واگذاری استیجاری انبارهای سرد سیب زمینی متعلق به بخش دولتی به
تولیدکنندگان، صادرکنندگان و صنایع فرآوری سیب زمینی با معرفی انجمن
ملی سیب زمینی ایران جهت استفاده بهینه از امکانات موجود در کشور.

۶- تسهیل در روند صدور مجوز توسط واحدهای ذی صلاح و ذیربطری بخش
دولتی برای واردات سیب زمینی با رعایت مسائل قرنطینه ای، به طوری که
متقاضیان واحد شرایط با معرفی انجمن ملی سیب زمینی ایران قادر باشند
تحت نظارت موسسات تحقیقاتی ذیربطری و سازمان حفاظن باتات در زمان
مناسب اقدام به واردات طبق موارد زیر نمایند:

- برای ارقام زراعی جدید جهت بررسی و ارزیابی به عنوان ژرم پلاسم.

- در صورت نیاز به سیب زمینی خوارکی برای صنایع فرآوری که صرفا در
 محل کارخانه ها مصرف و مورد استفاده قرار گیرد.

- در صورت نیاز به واردات غده بذری طبقه گواهی شده از ارقام زراعی
 مناسب صرفا برای تولید سیب زمینی خوارکی زمستانه و بهاره (طرح استمرار)
 اقدامات لازم صورت گیرد.

- در صورت نیاز، طبقه بذری مادری با رعایت منافع تولیدکنندگان مینی تیوبر
 که در این صورت لازم است موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال
 نسبت به بازرگانی و تأیید اراضی متقاضیان بذری برای تولید و تکثیر بذری و
 اعلام آنها به دفتر سبزی و صیفی در زمان مناسب اقدام نماید. دفتر سبزی و

صیفی بایستی میزان و نوع رقم زراعی را تا قبل از ۱۵ اردیبهشت ماه جهت انجام بازرسی و ترخیص آن انجام گیرد.

- تشخیص نیاز به واردات بذر بر عهده دفتر سبزی و صیفی، انجمن ملی سیب زمینی ایران با مدیریت معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

-۷ به منظور حفظ بازارهای مطمئن صادراتی، صادرکنندگان سیب زمینی واجد شرایط با معرفی و نظارت بر حسن انجام کار توسط انجمن ملی سیب زمینی ایران هر سال به میزان ۳۰۰ هزار تن سیب زمینی و مینی تیوبر را (به دلیل تولید و عرضه بیش از تقاضا) بدون هر گونه محدودیتی از جمله پرداخت عوارض صادراتی، براساس تقاضای بازار هدف و از طریق انعقاد قرارداد، صادر نمایند. ضمناً سفارتخانه های جمهوری اسلامی ایران برای احراق حقوق صادرکنندگان، اقدامات لازم را به عمل آورند.

-۸ برای جلوگیری از تاثیر روانی بر بازار سیب زمینی، هر گونه اطلاع رسانی بایستی توسط دفتر سبزی و صیفی و انجمن ملی سیب زمینی ایران صورت گیرد.

-۹ به منظور حمایت از تولیدکنندگان مینی تیوبر، صدور هر گونه مجوز جهت ایجاد واحدهای جدید کشت بافت، منوط به استعلام از انجمن ملی سیب زمینی ایران باشد. ضمناً موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال فهرست ارقام زراعی سیب زمینی آزاد را (که حقوق به نژادگران آنها به اتمام رسیده است) به واحدهای کشت بافت جهت تولید و تکثیر مینی تیوبر اعلام نماید.

-۱۰ تحقیقات، آموزش و ترویج نیاز محور بوده و با تفاهم نامه های بین واحدهای ذیصلاح دولتی و انجمن ملی سیب زمینی ایران با استفاده از امکانات بخش خصوصی جهت:

- تعیین اولویت‌های تحقیقاتی با رعایت مسائل زیست محیطی.
- آموزش بازرسین فنی مزارع سیب زمینی بذری با استفاده از نیروی انسانی بخش خصوصی توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال اقدام گردد.
- اقدامات لازم برای تدوین و پخش برنامه در شبکه کشاورزی صدا و سیما به عمل آید.
- تعیین روز ۲۲ مرداد ماه هر سال به عنوان روز ملی سیب زمینی، پیشنهاد گردید روز ملی سیب زمینی سال ۱۳۹۴ در استان همدان برگزار شود.

ب- راهکارهای کاربردی برای میان‌مدت

- ۱۱- حمایت موردنیاز برای تشکیل بنگاه‌های تجاری معرفی شده توسط انجمن ملی سیب زمینی ایران توسط بخش دولتی در دو زمینه:
 - تخصصی فنی ماشین آلات سیب زمینی.
 - بازرگانی از طریق ایجاد انبارهای فنی سیب زمینی که منجر به افزایش اشتغال زایی خواهد شد.
- ۱۲- به منظور تولید و صادرات پایدار از طریق:
 - کنترل سطح زیرکشت، پیشنهاد گردید انجمن ملی سیب زمینی ایران با حمایت بخش دولتی اقدام به عضوگیری و تشکیل شاخه‌های استانی جهت شناسنامه‌دار نمودن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سیب زمینی نماید.
 - بررسی واگذاری تنظیم بازار سیب زمینی به بخش خصوصی.
- ۱۳- به منظور حفظ منابع آب و خاک بایستی:
 - با تأکید بر حفظ کاربری اراضی، از تخریب اراضی کشاورزی جلوگیری شود.

- با تأکید کاهش مصرف آب از روش‌هایی مانند آبیاری قطره‌ای (تیپ)، کشت ارقام زراعی زودرس و یا متحمل به تنش کم‌آبی، پیش جوانه‌دار کردن غده‌های بذری و سایر موارد بهزاده ای استفاده نمود.
- برای اعمال سیاست‌های مربوط به تولید محصول پاک و سالم ضروری است به همراه استفاده از مصرف بهینه کودهای شیمیایی، اقدام به ترویج استفاده بیشتر از کودهای آلی و زیستی در مزارع سیب‌زمینی نمود.
- ۱۴- به منظور کاهش واردات برنج و بهره‌مندی از ارزش غذایی سیب‌زمینی، انجمن ملی سیب‌زمینی ایران در جهت فرهنگ‌سازی برای افزایش مصرف سرانه سیب‌زمینی از ۴۵ کلیوگرم به ۶۰ کیلوگرم اقدامات لازم را به عمل آورد.

ج- راهکارهای کاربردی برای بلندمدت

- ۱۵- حمایت بخش دولتی از سرمایه‌گذاری مستقل و یا مشترک موسسات ذیریط و بخش خصوصی (اعم از داخلی و خارجی) برای تولید ارقام زراعی براساس برنامه‌ریزی مدون و با رعایت صرفه اقتصادی.
- ۱۶- شناسایی و تعیین مناطق ایزوله توسط دولت (همانند تعیین مناطق ایزوله برای تولید بذر چندرقند) برای تولید و تکثیر طبقات مختلف بذری سیب‌زمینی همراه با ساماندهی اشخاص حقیقی و حقوقی تولیدکننده غده بذری از طریق دسته‌بندی واجدین شرایط به تفکیک هسته اولیه بذری، بذر مادری و بذر گواهی شده که آیین‌نامه اجرایی آن توسط کمیته فنی سیب‌زمینی بذری با مشارکت انجمن ملی سیب‌زمینی ایران تدوین و جهت اتخاذ تصمیم و اجرایی شدن به ستاد عالی سیب‌زمینی ارجاع شود.

- ۱۷ - در جهت تدوین و اجرایی شدن الگوی کشت منطقه‌ای برای زراعت‌های مختلف، انجمن ملی سیب زمینی ایران پیگیری لازم از نتایج تحقیقات انجام شده در خصوص تناوب سیب زمینی با دیگر محصولات زراعی از موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر صورت گیرد و لازم است تحقیقات تکمیل‌تر در این زمینه انجام شود.
- ۱۸ - انجمن ملی سیب زمینی ایران اقدامات لازم را برای ساماندهی سازندگان ماشین‌آلات و ادوات تخصصی سیب زمینی در جهت تعامل با یکدیگر و بهبود تولیدات به عمل آورد.
- ۱۹ - به منظور اجرایی شدن موارد مطروحه فوق، وزارت جهاد کشاورزی با مشارکت فعال بخش خصوصی از طریق تدوین یک طرح ملی با تأمین اعتبارات لازم برای بهبود کمی و کیفی تولید سیب زمینی اقدام به سیاست-گذاری نماید.

عوامل کلیدی برای اجرایی شدن راهکارها

با ارسال گزارش هم‌اندیشی به اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌صلاح و صاحب‌نظر جهت بررسی و اعلام نظرات اصلاحی، ۹۴ عامل کلیدی زیر برای اجرایی شدن راهکارها عبارتند از:

* تأسیس مرکزی با محوریت انجمن ملی سیب زمینی ایران (امسا) در

اردبیل برای:

- انجام تحقیق و توسعه
- ارائه مشاوره‌های فنی و تخصصی
- آموزش
- انتشار نشریات فنی و تخصصی
- ایجاد مرکز صادرات
- ایجاد سایت

* بررسی و ارزیابی میدانی عملکرد کمی و کیفی در واحد سطح مزارع

سیب زمینی

- 7 - تشکیل کارگروه مطالعاتی
- 8 - تدوین دستورالعمل اجرایی براساس روش‌های آماری
- 9 - تعیین مناطق و گروه‌بندی مزارع در سه سطح: بالاترین عملکرد، پایین‌ترین عملکرد و عملکرد میانه
- 10 - جمع‌آوری و ارزیابی گزارش‌ها و مقایسه با آمارنامه وزارت جهاد کشاورزی و تعیین عوامل مؤثر در عملکردها

- ۱۱- برآورد سطح زیرکشت با GPS و کیل‌گیری برای برآورد تولید سالیانه
- ۱۲- تهییه نرم‌افزار برای آمارگیری به صورت online

* تأمین و ارائه تسهیلات کمبهره توسط دولت برای تولیدکنندگان با معرفی امسا (به صورت پایلوت در یک استان انجام و سپس به دیگر استان‌ها تعمیم داده شود) برای:

- ۱۳- نوسازی ماشین‌آلات تخصصی
- ۱۴- بهبود روش‌های آبیاری
- ۱۵- بهینه‌سازی انبارهای سنتی
- ۱۶- صنایع بسته‌بندی و عرضه بهتر محصول
- ۱۷- تولید بذر و بهنژادی

* حمایت از سازندگان ماشین‌آلات تخصصی توسط دولت و با همکاری امسا برای:

- ۱۸- انجام تحقیق و توسعه منطبق با نیاز تولیدکنندگان
- ۱۹- استاندارد نمودن ماشین‌آلات تخصصی
- ۲۰- تأمین حقوق معنوی برای اختراع و ابداع سازندگان

* واگذاری انبارهای سرد سیب‌زمینی متعلق به دولت به ترتیب اولویت به تولیدکنندگان، صادرکنندگان و صنایع فرآوری سیب‌زمینی با معرفی امسا از طریق:

- ۲۱ مشخص شدن تعداد انبار و مالکیت آنها به تفکیک فعل و غیرفعال با ذکر دلایل
- ۲۲ تدوین دستورالعمل اجرایی

* تسهیل در روند صدور مجوز واردات سیب‌زمینی با معرفی امسا تحت نظارت سازمان حفاظنیات و دیگر واحدهای ذیربسط براساس مقررات از طریق:

- ۲۳ تدوین دستورالعمل برای واردات ژرمپلاسم
- ۲۴ تدوین دستورالعمل برای واردات سیب‌زمینی خوراکی جهت صنایع فرآوری
- ۲۵ تدوین دستورالعمل برای واردات سیب‌زمینی بذری گواهی شده صرفاً جهت تولید زمستانه و بهاره
- ۲۶ تدوین دستورالعمل برای واردات سیب‌زمینی بذری مادری و هسته اولیه با رعایت منافع تولیدکنندگان مینی‌تیوبر
- ۲۷ تدوین دستورالعمل برای مشخص نمودن میزان واردات با مشارکت دفتر سیزی و امسا

* حفظ بازارهای مطمئن صادرات سیب زمینی از طریق:

- ۲۸- تشکیل کارگروه مطالعاتی جهت شفاف شدن هدف از صادرات برای تنظیم بازار و یا برای حضور در بازارهای جهانی
- ۲۹- تشکیل کارگروه مطالعاتی برای بررسی تولید غده بذری برای صادرات به دلیل ارزش افزوده بذر و وجود امکانات مناسب در داخل کشور
- ۳۰- شناسنامه دار نمودن صادر کنندگان سیب زمینی
- ۳۱- تدوین دستورالعمل برای تعیین میزان و چگونگی انجام صادرات به دلیل تفاوت نظرات ارائه شده اطلاع رسانی در خصوص بازار سیب زمینی توسط امسا و دفتر سیزی و صیفی انجام شود.

* حمایت از تولید کنندگان مینی تیوبر از طریق:

- ۳۲- تدوین دستورالعمل ممنوعیت واردات ارقام آزاد مانند آگریا
- ۳۳- تدوین دستورالعمل برای تسهیل در مشارکت با شرکت های خارجی جهت تولید و تکثیر ارقام زراعی تحت لیسانس
- ۳۴- ایجاد تسهیلات برای تولید کنندگان مینی تیوبر جهت برقراری ارتباط با مرکز تحقیقات بین المللی سیب زمینی در پرو جهت اخذ گیاه چه های ژرم- پلاسم
- ۳۵- صدور هر گونه مجوز برای ایجاد واحدهای جدید کشت بافت منوط به استعلام از امسا
- ۳۶- تدوین دستورالعمل برای ایجاد رقابت اقتصادی بین تولید کنندگان مینی تیوبر و وارد کنندگان غده بذری

* تحقیقات، آموزش و ترویج براساس نیاز محور باشد از طریق:

- ۳۷- تدوین دستورالعمل با مشارکت امسا و دفتر سبزی و صیفی جهت برگزاری جلسات با دانشگاهها برای پایان نامه ها
- ۳۸- تدوین دستورالعمل با مشارکت امسا و دفتر سبزی و صیفی جهت برگزاری جلسات با سازمان تحقیقات و مؤسسه های تحقیقاتی ذیربسط جهت پژوهه های تحقیقاتی
- ۳۹- تدوین دستورالعمل با مشارکت امسا و دفتر سبزی و صیفی جهت چگونگی بهره برداری از امکانات بخش خصوصی
- ۴۰- ایجاد تسهیلات برای بهره مندی از تحقیقات دیگر کشورها
- ۴۱- تدوین دستورالعمل برای آموزش بازرگانی فنی مزارع سیب زمینی بذری گواهی شده با مشارکت مؤسسه های تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و امسا
- ۴۲- آموزش تکنسین های مزارع سیب زمینی بذری جهت توانایی بر تشخیص بوته های آلوده و خارج از تیپ و حذف آنها از مزارع
- ۴۳- برگزاری کلاس ها و دوره های آموزشی برای تولید کنندگان، صادر کنندگان و صنایع فرآوری
- ۴۴- ایجاد دوره های گردشگری علمی و فنی با حمایت بخش دولتی
- ۴۵- تدوین برنامه های مناسب مرتبط با سیب زمینی جهت پخش از شبکه کشاورزی صدا و سیما
- ۴۶- ۲۲ مرداد ماه هر سال روز ملی سیب زمینی نام گذاری شود و برنامه های مناسب با همکاری و مشارکت امسا، دفتر سبزی و صیفی و ترویج تدوین گردد. پیشنهاد می شود روز سیب زمینی در ۲۲ مرداد ۱۳۹۴ در استان همدان برگزار گردد.

* تشکیل کارگروه مطالعاتی متشكل از امسا، مکانیزاسیون، دفتر سبزی و صیفی و سازنده ماشینآلات تخصصی برای ایجاد مراکز تخصصی ماشینآلات سیب‌زمینی از طریق:

- ۴۷ بررسی اجتماعی

- ۴۸ بررسی صرفه اقتصادی

- ۴۹ تعیین ظرفیت مراکز تخصصی ماشینآلات و تعیین میزان خدمات رسانی به ازای هکتار

- ۵۰ تعیین ظرفیت میزان اشتغال زایی

- ۵۱ تعیین میزان سرمایه موردنیاز و چگونگی تأمین آن

* تشکیل کارگروه مطالعاتی متشكل از امسا، تنظیم بازار وزارت جهاد کشاورزی، دفتر سبزی و صیفی، سازمان میادین ترهبار شهرداری برای بنگاه‌های بازرگانی سیب‌زمینی از طریق:

- ۵۲ بررسی اجتماعی

- ۵۳ بررسی صرفه اقتصادی

- ۵۴ تعیین ظرفیت مراکز برای عمده‌فروشی و خردۀ فروشی

- ۵۵ تعیین ظرفیت میزان اشتغال زایی

- ۵۶ تعیین میزان سرمایه موردنیاز برای احداث انبارهای فنی و بارنداز در میادین و چگونگی تأمین آن به منظور تولید پایدار و صادرات پایدار از طریق:

- ۵۷ شناسنامه‌دار نمودن تولیدکنندگان و صادرکنندگان با عضویت در امسا و تشکیل شاخه‌های استانی با حمایت بخش دولتی

- ۵۸ ارائه به موقع آمار به کشاورزان جهت خود کنترلی تولیدکنندگان

۵۹- ارائه امکانات به کشاورزانی که با امسا همکاری نموده و رعایت سطح زیرکشت نموده‌اند.

۶۰- سازماندهی توزیع با ایجاد بنگاه‌های تجاری و جلوگیری از دلالی

۶۱- مدیریت آب براساس نیاز آبی و براساس حجمی باشد و میزان سطح زیرکشت با همکاری امسا بر مبنای میزان آب تعیین شود.

* بررسی واگذاری تنظیم بازار سیب زمینی به بخش خصوصی از طریق:

۶۲- بررسی وضعیت موجود بازار از محل تولید تا مصرف در منازل

۶۳- تعیین تعداد واسطه‌ها بین تولیدکننده و مصرف‌کننده که منجر به افزایش قیمت برای مصرف‌کننده می‌شود.

۶۴- بررسی عرضه کیفیت محصول از نظر بازارپسندی و برآورد میزان خسایعات در منازل

۶۵- برآورد دقیق مصرف سرانه سیب زمینی و مشخص شدن سیاست دولت برای افزایش و یا عدم افزایش مصرف سرانه

۶۶- در تنظیم بازار بایستی به سلامت مصرف‌کنندگان نظر ویژه داشت.

* حفظ منابع آب و خاک از طریق:

۶۷- با تأکید حفظ کاربری، از تخریب اراضی کشاورزی جلوگیری شود.

۶۸- تأکید بر آموزش بهره‌برداران و تراکتورداران و رانندگان ماشین‌آلات برای افزایش بهره‌وری با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و امسا

۶۹- تأکید بر انجام شخمن پاییزه جهت آماده‌سازی برای کشت در بهار

۷۰- کاهش تردد ماشین‌آلات با استفاده از ماشین‌های ترکیبی

- ۷۱- برای کاهش آب مصرفی از ارقام زراعی زودرس و متحمل به کم‌آبی، پیش جوانهدار نمودن غده بذری و سایر موارد به زراعی استفاده شود.
- ۷۲- استفاده از کودهای آلی و زیستی و استفاده بهینه از کودهای شیمیایی باعث تولید محصول سالم می‌شود.
- ۷۳- آفت کرم مفتولی و بید سیب زمینی و اسکب باعث کاهش بازارپسندی محصول شده و ضروری است روش‌های کنترلی این آفات توسط مؤسسات تحقیقاتی ذیربیط به تولیدکنندگان اعلام شود.
- ۷۴- ارقام زراعی زودرس با ماده خشک بالا برای صنایع فرآوری معرفی شود.

* افزایش مصرف سرانه سیب زمینی از طریق:

- ۷۵- بررسی افزایش مصرف سرانه سیب زمینی در بهبود سبد غذایی مردم براساس توصیه شورای عالی تغذیه با اخذ نظر وزارت بهداشت، درمان
- ۷۶- بررسی اثر افزایش مصرف سرانه سیب زمینی بر اقتصاد کشور که منجر به کاهش مصرف برنج یا نان می‌شود.
- ۷۷- بررسی نیاز به افزایش تولید بر منابع آب و خاک زراعی
- ۷۸- در صورت مثبت بودن اثرات افزایش مصرف سرانه سیب زمینی، ضروری است میزان افزایش توسط کارگروهی متشكل از امسا و دفتر سبزی و صیفی مشخص شود.
- ۷۹- تدوین برنامه فرهنگ‌سازی در جهت افزایش مصرف سرانه با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، امسا و صدا و سیما

* حمایت بخش دولتی از سرمایه‌گذاری مستقل بخش خصوصی و یا مشترک با مؤسسات ذیربطری برای تولید رقم زراعی از طریق:

۸۰- بررسی نقاط قدرت و ضعف هر یک ارقام زراعی اصلی مورد کشت در کشور

۸۱- تعیین مهم‌ترین مشخصات موردنیاز سیب زمینی کشور که به عنوان مثال می‌توان به تحمل رقم زراعی به کم‌آمدی اشاره نمود.

۸۲- تدوین پروتکل برنامه اصلاحی رقم زراعی مشخص با هدف قابل دسترس

۸۳- بررسی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی برنامه اصلاحی سیب زمینی

۸۴- تدوین برنامه اجرایی با ذکر زمان موردنیاز، اسامی مؤسسات اجرایی از بخش خصوصی و دولتی و تعیین سرمایه موردنیاز و چگونگی تأمین آن

۸۵- برای به انجام رسیدن برنامه اصلاحی پیشنهاد می‌شود یک گروه ستادی متشکل از امساء، دفتر سبزی و صیفی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و یک نفر استاد دانشگاه با مدیریت معاونت زراعت عهددهدار رهبری برنامه شود.

* شناسایی و تعیین مناطق ایزوله از طریق:

۸۶- بررسی و مطالعه مستمر مناطق مناسب از نظر آفات حشرات، نماتدها و بیماری‌ها برای تولید و تکثیر طبقات مختلف بذری

۸۷- تدوین مصوبه برای هیات وزیران جهت ایزوله نمودن مناطق مورد تأیید جهت جلوگیری از آلوده شدن آنها (همانند مناطق ایزوله برای بذر چغندرقند)

۸۸- ساماندهی تولیدکنندگان سیب زمینی بذری

* تعیین الگوی کشت سیب زمینی از طریق:

- ۸۹ بررسی میدانی از تنابوهای مختلف سیب‌زمینی در مناطق کشور توسط گروه مطالعاتی متشكل از امسا، مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر
- ۹۰ تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصله
- ۹۱ تدوین پژوههای تحقیقاتی در رابطه با تنابوهای مختلف سیب‌زمینی.
البته اجرای این پژوههای نیاز به زمان‌های بسیار طولانی دارد.

* ساماندهی سازندگان ماشین‌آلات تخصصی سیب‌زمینی در جهت تعامل با مشارکت امسا از طریق:

- ۹۲ ملاقات و مذاکره با هر یک از سازندگان ماشین‌آلات تخصصی
- ۹۳ تهیه یک پیش‌نویس و ارسال به سازندگان جهت بررسی و اصلاح
- ۹۴ در نهایت برگزاری یک جلسه هماندیشی با حضور سازندگان ماشین-آلات

* تدوین و تصویب طرح ملی سیب‌زمینی توسط وزارت جهاد کشاورزی و با مشارکت فعال بخش خصوصی جهت اجرایی شدن مطالب فوق

